

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Ion Guzun
Boris Talpă
Sergiu Daguța

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 noiembrie 2022 de către avocatul Baran Victor, în numele inculpatului

Roșca Ilie XXXXX, *născut la XXXXX, originar din r. XXXXX s. XXXXX și domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.06.2020 – 03.10.2020;

Instanța de apel: 11.11.2020 – 11.01.2021 și 17.05.2022 – 14.11.2022;

Instanța de recurs: 05.04.2021-01.03.2022 și 16.03.2023 – 28.06.2023.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 03 octombrie 2020, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit **art. 364¹ Cod de procedură penală**, Roșca Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a practica activitatea piscicolă pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art.90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Roșca Ilie s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune cu durata de 5 ani, și nu va fi executată, dacă condamnatul în perioada de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea acordată.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(6) Cod penal, în perioada de probațiune Roșca Ilie a fost obligat: a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent; b) să nu frecventeze anumite locuri, și anume: baruri, iazuri, restaurante, lacuri; f) să participe la programe de probațiune.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Roșca Ilie, în perioada lunii septembrie 2015, aflându-se în satul XXXXX, raionul XXXXX, acționând intenționat și în interes material, urmărind scopul exploatării prin muncă a altei persoane, abuzând de poziția de vulnerabilitate a cet. Cerepanov Ivan, anul nașterii XXXXX, locuitor al satului XXXXX, raionul XXXXX, care era determinată

de lipsa surselor de existență pentru supraviețuire socială (starea socială, materială și familială grea, lipsa surselor financiare de întreținere), folosind metoda înșelăciunii prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită, l-a recrutat pe Cerepanov Ivan în scopul exploatării prin muncă.

În continuare, în aceeași perioadă, Roșca Ilie, întru realizarea scopului său infracțional, obținând prin înșelăciune consimțământul cet. Cerepanov Ivan, care a fost atras de promisiunea că îi vor fi oferite condiții decente de trai și de muncă, l-a transportat pe Cerepanov Ivan la iazul pe care acesta îl gestiona, situat în preajma satului Borogani, r-nul Leova.

În aceeași perioadă de timp, Roșca Ilie, profitând de abuz de autoritate și de poziția de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, aplicând violența fizică și psihică, a obținut de la Cerepanov Ivan, prestarea diferitor lucrări pe teritoriul iazului, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerat pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă, în lipsa unei alimentații și vestimentații suficiente.

În asemenea condiții, Roșca Ilie l-a exploatat prin muncă pe Cerepanov Ivan până în vara anului 2016, când victima fiind amenințată cu răfuială fizică și omor, a fugit de la iaz.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f) și g) Cod penal - „trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune, amenințare cu aplicarea violenței fizice și abuz de poziție de vulnerabilitate."

3. Avocatul Baran Victor în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Roșca Ilie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.165 alin.(1) lit. a), f) și g) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.art.79, 10 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale, echivalent al sumei de 100 000 lei, cu calcularea a 20 lei pentru o unitate convențională.

În motivarea cerințelor sale apărarea a invocat că:

- nu este de acord cu sentința în partea stabilirii pedepsei, o consideră ilegală și prea aspră, deoarece a colaborat cu organele de urmărire penală și a recunoscut vina integral;

- Prima instanță nu s-a expus asupra posibilității aplicării prevederilor art.79 Cod penal, deși, acuzatorul de stat s-a pronunțat pentru ca Roșca Ilie să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, cu stabilirea pedepsei, coroborate cu prevederile art.art.79, 10 Cod penal - sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei și cu privare de dreptul de a gestiona și a practica activitate piscicolă pe un termen de 5 ani;

- avocatul a fost de acord cu încadrarea acțiunilor inculpatului în temeiul art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal și cu pedeapsa solicitată în privința inculpatului;

- avocatul victimei, Tudor Zagaican a fost de acord cu solicitarea procurorului și în legătură cu faptul că victima l-a iertat pe inculpat, este solidar cu pedeapsa

solicitată de acuzatorul de stat, însă, prima instanță a lăsat fără apreciere poziția părților;

- Pe de o parte, circumstanțele atenuante sânt recunoscute de prima instanță de judecată, iar, pe de altă parte - circumstanțele excepționale sânt doar enumerate în motivația pedepsei;

- Motivarea poziției primei instanțe este una generalizată și subiectiv discriminantă, deoarece vinovatul a demonstrat căința sinceră, personalitatea lui nepătată, are merite față de stat, dezabilități, etc., și partea vătămată nu are pretenții.

- inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, a purces la examinarea cauzei într-o procedură simplificată, fapte ce confirmă atitudinea conștiincioasă față de societate. Astfel, reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei neprivative de libertate;

- pedeapsa stabilită de prima instanță nu a fost motivată corespunzător și este mai aspră decât limita prevăzută de lege în raport cu cazul dat, pe când scopul legii penale poate fi atins și prin stabilirea unei pedepse cu amendă.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 ianuarie 2021, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Roșca Ilie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și art.79 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, echivalent al sumei de 120 000 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, a conchis că, prima instanță corect l-a recunoscut pe inculpatul Roșca Ilie vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând corect acțiunile lui în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal de către Roșca Ilie a fost constatat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate de către prima instanță, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a notat că, avocatul a contestat sentința doar în partea numirii pedepsei în privința inculpatului, necontestând calificarea acțiunilor imputate în baza art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, considerând doar că, prima instanță urma să aplice la emiterea sentinței de condamnare prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, menționând că pedeapsa aplicată este una prea aspră. Totodată, a indicat că dacă se va aplica inculpatului o pedeapsă pecuniară, el este în stare să achite amenda.

Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a indicat că sancțiunea art.165 alin.(1) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă pentru persoanele fizice închisoare de la 6 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Totodată, instanța de apel a reținut că infracțiunea săvârșită de Roșca Ilie, conform art.16 alin.(4) Cod penal se clasifică ca fiind una gravă.

Instanța de apel a mai evidențiat că, potrivit revendicării F-246 eliberate pe numele lui Roșca Ilie, instanța de apel constată că acesta nu are antecedente penale și nu a purtat răspundere penală.

Concomitent, instanța de apel a stabilit că inculpatul este titularul a mai multor decorațiuni. Iar, potrivit caracteristicii din 22 august 2019 eliberată pe numele lui Roșca Ilie, instanța de apel a constatat că acesta se caracterizează pozitiv, la răspundere contravențională nu a fost atras și de careva materiale compromițătoare inspectoratul de poliție nu dispune.

Mai mult, potrivit legitimației cu nr. XXXXX, Roșca Ilie este veteran de război și în legătură cu aceasta beneficiază de dreptul la protecția socială stabilită de legislație.

Reieșind din certificatul de încadrare în grad de dezabilitate cu seria și nr. XXXXX, Roșca Ilie este invalid.

Instanța de apel a mai reținut că, conform declarațiilor date de avocatul inculpatului în ședința de apel, acesta a indicat că, în prima instanță acuzatorul personal a solicitat aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a gestiona și practica activitatea piscicolă pe un termen de 5 ani, faptul dat nu a fost contestat de către acuzatorul de stat, luându-se astfel în considerație declarațiile avocatului.

Instanța de apel a constatat că, circumstanțele supra menționate nu au fost elucidate de prima instanță și nu au fost luate în considerație în modul convenit la stabilirea pedepsei, care în ansamblu lor indică la necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde decât cea atribuită de prima instanță.

Reiterând prevederile art.79 Cod penal, instanța de apel a explicat că în spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sânt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Ca excepționale, instanța de apel urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate - I, II - persoana cu dizabilități severe și accentuate, merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră). În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, prima instanță este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal. Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că, inculpatul Roșca Ilie anterior nu a fost judecat, este invalid de gradul doi, a fost participant la războiul din Afganistan și deține mai multe ordine de decorare și medalii, a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, are un copil minor la întreținere, se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost în conflict cu legea, nu este încadrat în câmpul muncii și

personal a garantat că are posibilitatea să achite amenda în caz că-i va fi aplicată, astfel, instanța de apel a conchis ca fiind corect pentru atingerea echității sociale, cu reținerea acestor circumstanțe atenuante în cumul ca fiind circumstanțe excepționale, cu aplicarea prevederilor art.79 alin.(1) Cod penal, a-i stabili acestuia pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin. 1) lit. a), f), g) Cod penal, sub formă de amendă.

Instanța de apel a luat în considerație ca circumstanță excepțională și faptul că partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpat și chiar s-a împăcat cu acesta, mai mult ca atât, partea vătămată personal a optat pentru aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului și anume sub formă de amendă.

Astfel, ținând cont de faptul că încadrarea juridică a infracțiunii imputate lui Roșca Ilie din art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal nu a fost contestată de apelant și prima instanță a stabilit că infracțiunea vizată este o infracțiune săvârșită din interes material, instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, echivalent al sumei de 120 000 lei, prin prisma prevederilor art.79 Cod penal. Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpatul Roșca Ilie, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității inculpatului.

5. Procurorul în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală a contestat cu recurs decizia și solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor a invocat că decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei penale este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale deoarece:

- la judecarea cauzei instanța de apel a examinat sub toate aspectele complet și obiectiv probele administrate la dosar, just a încadrat fapta comisă, corect ajungând la concluzia despre vinovăția inculpatului Roșca Ilie în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, însă, la stabilirea pedepsei instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art.79 Cod penal;

- faptul că în privința inculpatului au fost stabilite câteva circumstanțe atenuante, și anume: invaliditate de gradul 2, prezența ordinilor de decorare și medalii, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, nu pot fi privite ca circumstanțe excepționale care esențial micșorează gravitatea faptei comise;

- la stabilirea pedepsei mai blânde în privința inculpatului, instanța de apel nejustificat a aplicat concomitent două modalități și anume:

a) aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie;

b) neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

Astfel, conform deciziei instanței de apel, i-a fost stabilită inculpatului Roșca Ilie pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, nefiind aplicată pedeapsa complementară obligatorie. Totodată, în decizia sa instanța de apel nici nu s-a expus din care considerente nu se aplică pedeapsa complementară obligatorie.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2022, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total și dispusă rejudecarea cauzei, de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

6.2. În motivarea soluției sale instanța de recurs a reținut că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.art.61, 75 și 79 Cod penal.

În acest context, instanța de recurs a menționat că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.art.62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite.

Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost săvârșită, de urmările produse sau care urmau a se produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezenta sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Concomitent, instanța de recurs a reținut că, potrivit art.79 alin.(1) Cod penal, sunt stabilite trei modalități de aplicare a pedepsei și anume:

- a) aplicarea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă;
- b) aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie;
- c) neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

Potrivit prevederilor art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal, sancțiunea pentru comiterea infracțiunii date este stabilită pentru persoane fizice sub formă de închisoare de la 6 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit a constatat că, la caz, la stabilirea pedepsei mai blânde în privința inculpatului, instanța de apel incorect a aplicat concomitent două modalități și anume: - aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie; - neaplicarea pedepsei complementare obligatorii. Or, potrivit deciziei instanței de apel inculpatului Roșca Ilie, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa numai sub formă de amendă în mărime de 6 000 unități convenționale, nefiind aplicată pedeapsa complementară obligatorie.

Mau mult, instanța de apel nici nu s-a expus din care considerente nu se aplică pedeapsa complementară prevăzută în calitate de pedeapsă obligatorie.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 noiembrie 2022, s-a respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

7.1. Rejudecând cauza, instanța de apel a statuat că, instanța de fond corect l-a recunoscut pe inculpatul Roșca Ilie vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând corect acțiunile lui în baza art. 165 alin. (1) lit. a), f), g) Cod penal, fapt care nici nu se contestă de către partea apărării.

Potrivit apelului înaintat, instanța de apel a constatat că acesta urmează a fi precăutat în privința aplicării pedepsei inculpatului Roșca Ilie, în acest context

Colegiul judiciar, studiind materialele cauzei, analizând hotărârea judecătorească atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, a considerat că, soluția instanței de fond corespunde principiului individualizării pedepsei penale, la stabilirea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de toate circumstanțele cauzei aplicându-se corespunzător prevederile art.61, 75 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că prevederile art. 79 Cod penal, solicitate de partea apărării pentru a fi aplicate inculpatului, nu conțin cerințe imperative de obligativitate a instanței, dar constituie o opțiune a acesteia în corelație cu persoana și comportamentul inculpatului. Totodată, în conținutul acestei norme sunt prevăzute două temeuri pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege și anume:

a) prezența circumstanțelor excepționale ale cauzei care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe;

b) contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia.

Reieșind din aceste temeuri, circumstanțele prezente într-o cauză penală pot fi împărțite în două grupe: 1) circumstanțe ce se referă nemijlocit la infracțiune și la persoana infractorului și 2) circumstanțe ce se referă la comportamentul vinovatului după comiterea infracțiunii.

Totodată, chiar dacă art. 79 Cod penal este o normă ce constituie o excepție de la regula generală stabilită la alin. (1) al art. 75 Cod penal, totuși la baza aplicării pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege, sunt atât criteriile generale de individualizare, care au un caracter special, cât și circumstanțele legate de aceste criterii, inclusiv circumstanțele atenuante care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei.

Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a aplicat la speță criteriile generale de individualizare a pedepsei și a ținut cont că careva circumstanțe agravante în sensul art. 77 Cod penal nu au fost stabilite, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal în calitate de circumstanță atenuantă a fost reținut faptul că inculpatul este persoană cu dizabilitate, fapt confirmat prin materialele cauzei.

Subsecvent, instanța de apel nu a atestat existența a cărorva circumstanțe excepționale, care ar individualiza situația inculpatului întru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal față de el.

Totodată, instanța de apel a menționat că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar la caz constatându-se faptul că inculpatul potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, a comis o infracțiune gravă, pentru care legea prevede pedeapsa exclusivă cu închisoare de la 6 la 12 ani, prin urmare a respins alegațiile avocatului Baran Victor în interesele lui Roșca Ilie cu privire la aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

Or, stabilirea unor circumstanțe excepționale la speță, nu a fost posibilă în cadrul examinării apelului, iar faptul că Roșca Ilie deține mai multe decorațiuni militare, fiind o persoană care se caracterizează pozitiv, fără antecedente penale - a fost luat în considerație la adoptarea sentinței atacate.

Astfel, instanța de apel a atestat că prima instanță corect a stabilit inculpatului Roșca Ilie pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a practica activitatea piscicolă pe un termen de 2 (doi) ani, cu luarea în considerație a prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum legal și întemeiat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Baran Victor în numele inculpatului declară recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, aceasta este expusă neclar, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicită casarea acesteia, în latura stabilirii pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri în această parte cu stabilirea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 79 și 10 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 5000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei, cu calcularea a 20 lei u.c, care era în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii..

8.1. În argumentarea recursului ordinar invocă:

- referitor la aplicarea art. 79 Cod penal, instanțele de fond nu s-au expus;
- procurorul în fața primei instanțe s-a pronunțat pentru a-l recunoaște vinovat pe inculpat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod penal cu stabilirea pedepsei, coroborate cu prevederile articolelor 79 Cod penal și 10 Cod penal sub formă de amendă în mărime de 5000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei, cu calcularea a 20 lei u.c. care era în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, cu privarea de dreptul de a gestiona și a practica activitatea piscicolă pe un termen de 5 ani, atât inculpatul cât și partea vătămată au fost de acord cu poziția acuzării, însă instanțele au lăsat-o fără apreciere;
- instanța de apel a reiterat poziția instanței de fond referitor la aplicarea pedepsei fără a intra în esența cazului, unde trebuiau să fie aplicate prevederile art. 79 și 10 Cod penal, deoarece inculpatul a demonstrat căința sinceră, personalitatea acestuia nepătată, merite față de stat, dezabilități, etc. și partea vătămată nu are pretenții față de el, se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, a fost de acord la examinarea cauzei într-o procedură mai restrânsă;
- necesitatea aplicării pedepsei stabilite de instanța nu a fost motivată corespunzător și pedeapsa este aplicată în limita mai mare decât cea prevăzută de lege în raport cu cazul dat, pe când scopul legii penale se atinge și prin stabilirea unei amenzi penale.

9. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, depune referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului a fost în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal și 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, iar din materiale cauzei nu rezultă existența cărorva circumstanțe excepționale în privința acestuia, care ar determina aplicarea prevederilor art.79 Cod penal.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură

penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal reține, că recursul depus are ca temei art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, aceasta este expusă neclar, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs menționează, că nici unul din prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului dar critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, cu aplicarea art. 79 și 10 Cod penal.

După cum s-a menționat mai sus, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs semnalate de recurent nu sunt incidente în prezenta cauză, iar instanțele de grad inferior și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 76, 90 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia au fost condamnat inculpatul.

Astfel, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții

Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de Procedură Penală.

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Circumstanțele la care face referire recurentul la faptul că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are grad de dezabilitate, anterior nu a fost judecat, partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, Colegiul le apreciază ca împrejurări obișnuite, care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și prin urmare nu pot fi considerate ca fiind excepționale, ele atribuindu-se la circumstanțe atenuante prevăzute la art.76 Cod penal și respectiv la date ce caracterizează personalitatea inculpatului și care au fost reținute în principiu de instanțele de fond.

Colegiul reține că potrivit prevederilor art.16 alin.(4) și art. 165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod Penal, inculpatul a comis o infracțiune gravă care se pedepsește cu închisoare de la 6 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Astfel, instanțele de fond, reieșind din cumulul circumstanțelor menționate în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime din pedeapsa art.165 alin.(1) lit. a), f), g) Cod Penal - de la 4 la 8 ani închisoare, cu o treime, s-au încadrat în limitele legale ale acesteia. În asemenea cazuri, nu este necesar să se facă trimitere și la prevederile art. 79 Cod penal, deoarece limita minimă de pedeapsă s-a stabilit potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Totodată, Colegiul menționează că circumstanțele enumerate supra referitor la caracteristica inculpatului, de asemenea nu pot fi considerate ca fiind excepționale și nu pot fi utilizate la înlăturarea pedepsei complimentare obligatorii în sensul art. 79 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că argumentele invocate în cererea de recurs referitor la individualizarea pedepsei penale nu întrunesc temeinicia intervenției în hotărârile contestate, or, instanțele de grad inferior și-au motivat complet și întemeiat soluțiile emise, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilind inculpatului Roșca Ile, o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei comise, care corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Mai mult ca atât, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în

susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea în esență sunt identice celor din cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat legal.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza Albert vs. România, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din aceste considerente se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală la care se face referință de către recurent, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Baran Victor, în numele inculpatului Roșca Ilie, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe Roșca Ilie XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la 27 iulie 2023.

Președinte

Ion Guzun

Judecător

Boris Talpă

Judecător

Sergiu Daguța